

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄: Αναφορές εντός του κειμένου

Όταν οι αναφορές εντός του κειμένου και οι Βιβλιοβιογραφικές Αναφορές (ή Βιβλιογραφία) ακολουθούν το APA (American Psychological Association) style.

Όταν κάνετε **αναφορά μέσα στο κείμενο (in-text reference)**:

- (1) Μόνο στον/στην συγγραφέα [που έχει γράψει ένα βιβλίο ή άρθρο στα ελληνικά], γράφοντας περιληπτικά το τι ισχυρίζεται, τότε γράφετε:

Όπως ισχυρίζεται ο Βαϊτης (2020), *xxxxxxxxxxxx* (το υπόλοιπο κείμενό σας).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αυτή η αναφορά προϋποθέτει ότι θα πάω στις Βιβλιογραφικές Αναφορές της εργασίας σας και θα βρω ότι ο Βαϊτης έγραψε το τάδε βιβλίο ή άρθρο στα ελληνικά το 2020.

- (2) Στον/στην συγγραφέα και ένα απόσπασμα από ένα βιβλίο ή άρθρο του/της, το οποίο είναι γραμμένο στα ελληνικά.

Όπως ισχυρίζεται ο Βαϊτης (2020), «η επικοινωνία μεταξύ των υπολογιστών είναι μια περίπλοκη υπόθεση», (σελ. 6).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αυτή η αναφορά προϋποθέτει ότι:

- α) έχω βρει στις Βιβλιογραφικές Αναφορές της εργασίας σας ότι ο Βαϊτης έγραψε το τάδε βιβλίο ή άρθρο στα ελληνικά το 2020, και ότι
β) μπορώ να πάω στη σελίδα 6 αυτού του βιβλίου ή άρθρου και να βρω και να διαβάσω αυτό το απόσπασμα που έχετε εισάγει στην εργασία σας.

- (3) Μόνο στον/στην συγγραφέα[που έχει γράψει ένα βιβλίο ή άρθρο στα αγγλικά ή οποιαδήποτε άλλη γλώσσα], γράφοντας περιληπτικά το τι ισχυρίζεται, τότε γράφετε:

Όπως ισχυρίζεται ο Vaitis (2020), *xxxxxxxxxxxx* (το υπόλοιπο κείμενό σας).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αυτή η αναφορά προϋποθέτει ότι θα πάω στις Βιβλιογραφικές Αναφορές της εργασίας σας, και θα βρω ότι ο Vaitis έγραψε το τάδε βιβλίο ή άρθρο στα αγγλικά το 2020.

- (4) Στον/στην συγγραφέα και ένα απόσπασμα από ένα βιβλίο ή άρθρο του/της, το οποίο είναι γραμμένο στα αγγλικά ή οποιαδήποτε άλλη γλώσσα.

Όπως ισχυρίζεται ο Vaitis (2020), «η επικοινωνία μεταξύ των υπολογιστών είναι μια περίπλοκη υπόθεση», (σελ. 6).¹

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αυτή η αναφορά προϋποθέτει ότι:

- α) έχω βρει στις Βιβλιογραφικές Αναφορές της εργασίας σας ότι ο Vaitis το τάδε βιβλίο ή άρθρο στα αγγλικά το 2020, και ότι

¹ Η μετάφραση του αποσπάματος είναι δική μου, εκτός και αν υπάρχει άλλη ένδειξη.

β) μπορώ να πάω στη σελίδα 6 αυτού του βιβλίου ή άρθρου, και να βρω και να διαβάσω [στα αγγλικά, βέβαια] τη μετάφραση αυτού του αποσπάσματος που έχετε εισάγει στην εργασία σας.

Όταν βάζετε ένα απόσπασμα από ένα βιβλίο ή άρθρο γραμμένο στα αγγλικά ή σε μια άλλη γλώσσα μέσα στο κείμενό σας που είναι στα ελληνικά, θα πρέπει να διευκρινήσετε σε μία υποσημείωση αν η μετάφραση είναι δική σας. Κοιτάζτε την υποσημείωση που δημιουργώ μετά το παραπάνω απόσπασμα. Αυτή η υποσημείωση εννοεί ότι δεν υπάρχει άλλη μετάφραση αυτού του βιβλίου ή άρθρου στα ελληνικά. Αν υπήρχε, θα ενσωματωνόταν στις Βιβλιογραφικές Πηγές. Αυτό θα το δούμε στην Ενότητα Γ'.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β': Θέματα ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ και χρήση αποσπασμάτων

Λογοκλοπή

Όπως είπαμε και στη διάλεξη, η ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ (plagiarism) είναι καταστρατήγηση των πνευματικών δικαιωμάτων ενός/μιας συγγραφέα, αφού παίρνουμε ένα κομμάτι (απόσπασμα) ή κομμάτια (αποσπάσματα) από την εργασία του/της, δεν αναφέρουμε το όνομα του/της συγγραφέα, και προφασιζόμαστε ότι τα έχουμε γράψει εμείς. Δεν έχει σημασία αν αυτό το κείμενο από το οποίο λογοκλέπτουμε είναι γραμμένο είτε στα ελληνικά είτε στα αγγλικά – κείμενο το οποίο μεταφράζουμε στα ελληνικά και το βάζουμε στην εργασία μας χωρίς να αναφέρουμε τον/την συγγραφέα. Αν δεν αναφέρουμε ούτε τον/την συγγραφέα ούτε βάζουμε εισαγωγικά «» για να δείξουμε ότι αυτό το κείμενο το έγραψε κάποιος άλλος/η, τότε λογοκλέπτουμε.

Όπως τονίσαμε και στη διάλεξη, διαβάζουμε διάφορα κείμενα (είτε στα ελληνικά είτε στα αγγλικά) που μας έχει δώσει ο διδάσκων ή η διδάσκουσα και προσπαθούμε να ξαναγράψουμε με δικά μας λόγια, παραφράζουμε ή και γράφουμε περιληπτικά το τι λέει κάποιος/α συγγραφέας είτε κάποιο κείμενο που τυχόν έχουμε βρεί στο διαδίκτυο.

Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσουμε σιγά-σιγά επιστημονικό λόγο. Κατά τη διαδικασία αυτή, κάνουμε και θα κάνουμε λάθη (όπως είναι φυσικό – κανένας/καμία δεν γεννήθηκε μαθημένος/η). *Είναι προτιμότερο να κάνουμε λάθη και να μαθαίνουμε από αυτά, παρά να λογοκλέπτουμε και να μην αναπτύξουμε επιστημονικό λόγο μακροπρόθεσμα.*

Χρήση αποσπασμάτων

Συνήθως, χρησιμοποιούμε αποσπάσματα από κάποιο βιβλίο ή άρθρο ενός/μιας συγγραφέα ή από το διαδίκτυο για να υποστηρίξουμε τη θέση που παίρνουμε μέσα στο κείμενο ή να παρουσιάσουμε κάτι το οποίο θεωρείται υπόβαθρο γνώσεων και είναι σημαντικό για την εργασία μας.

Δεν χρησιμοποιούμε «αποσπάσματα» σε όλη την εργασία μας, μη τυχόν και θεωρηθούμε λογοκλέπτες. Απλά, αναφέρουμε το όνομα του/της συγγραφέα (όπως φαίνεται στην ΕΝΟΤΗΤΑ Α'), και μετά προσπαθούμε να γράψουμε με δικά μας λόγια (όσο είναι δυνατόν) το τι γράφει για το θέμα που επεξεργαζόμαστε ο/η συγγραφέας. Την ορολογία δεν την αλλάζουμε: παραμένει η ίδια.

Έτσι, σιγά-σιγά επεξεργαζόμενοι/ες τις Βιβλιογραφικές Πηγές μας, τις πιθανές πληροφορίες από το διαδίκτυο, και έχοντας υπ' όψη και τις σημειώσεις του διδάσκοντα ή της διδάσκουσας, αρχίζουμε να αναπτύσσουμε επιστημονικό λόγο.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ': Βιβλιογραφικές Αναφορές (ή Βιβλιογραφία)

Μέρος 1: Παραδείγματα

Πρέπει να ξέρετε ότι στη διεθνή βιβλιογραφία:

- (1) Το επώνυμο του/της συγγραφέα μπαίνει πρώτο (π.χ. Βαϊτης), ακολουθεί ένα κόμμα (,) και μετά το όνομα συντομευμένο (π.χ. Μ.), και ότι
- (2) Η *πλαγιογραμμή* χρησιμοποιείται μόνο σε τίτλους βιβλίων, τόμων, εγκυκλοπαιδειών, επιστημονικών περιοδικών και εφημερίδων. Ποτέ δεν χρησιμοποιείται για τίτλους άρθρων.

Παρακάτω, σας δίδεται ένα υπόδειγμα Βιβλιογραφικών Πηγών, σύμφωνα με το APA (American Psychological Association) style.

1. Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά:

Stathi, S., Cameron, L., Hartley, B., & Bradford, S. (2014). Imagined contact as a prejudice-reduction intervention in schools: the underlying role of similarity and attitudes. *Journal of Applied Social Psychology*, 44, pp. 536-546. [Όταν είναι δημοσιευμένα σε ξένα περιοδικά, βάζετε pp σε ένδειξη των σελίδων. Όταν είναι δημοσιευμένο το άρθρο σε ελληνικό περιοδικό, βάζετε σ.σ. σε ένδειξη σελίδων. Βλ. και στις «Δημοσιεύσεις σε ανθολογίες/βιβλία»].

2. Βιβλίο:

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Μφρ. Στ. Κυρανάκης. Αθήνα: Μεταίχμιο. [Είναι ξένοι συγγραφείς, αλλά ο τίτλος του βιβλίου στα ελληνικά· δηλ. είναι μεταφρασμένο στα ελληνικά, οπότε πρέπει να μπει και το όνομα του μεταφραστή ή της μεταφράστριάς ή των μεταφραστών/στριών].

Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική Ψυχολογία. Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.

Wiig, E. H., Semel, E., & Secord, W. A. (2013). *The Clinical Evaluation of Language Fundamentals – Fifth Edition (CELF-5)*. New York: Pearson Publications.

3. Δημοσιεύσεις σε ανθολογίες/βιβλία:

Brandl, K. (2012). Chapter 1: Principles and Guidelines for Task Design in CMC Learning, In F. Zhang (2012), *Computer-enhanced and Mobile-Assisted Language Learning: Emerging Issues and Trends* (pp. 16-34). Hershey, USA: IGI Global.

Μπονίδης, Κ. (2014). Η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου ως μια συνθετική προσέγγιση ανάλυσης κειμένων. Στο Μ. Πουρκός (Επιμ.), *Δυνατότητες και όρια της μείζης των μεθοδολογιών στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα: Διευρύνοντας τις προοπτικές στον ερευνητικό σχεδιασμό* (σ.σ. 473-497). Αθήνα: Ίων.

4. Διαδικτυακές πηγές:

Σε πολλές βιβλιογραφικές αναφορές, οι διαδικτυακές πηγές ενσωματώνονται στην κανονική βιβλιογραφία, εκτός και αν το επιστημονικό περιοδικό ή ο εκδοτικός οίκος απαιτήσει διαφορετικά.

National Renewable Energy Laboratory. Biofuels. Retrieved May 6, 2015 from http://www.nrel.gov/learning/re_biofuels.html

Σκραπαρλής, Α. (2013). *Σύγχρονο αστικό τοπίο, δημόσιος χώρος και άστεγοι*.

Μεταπτυχιακή διατριβή. Τμήμα αρχιτεκτόνων μηχανικών, Πολυτεχνική σχολή, ΑΠΘ.

Μέρος 2: Είδη Βιβλιογραφικών Αναφορών

Εάν έχετε βιβλιογραφικές πηγές στα ελληνικά και στα αγγλικά (ή σε άλλες γλώσσες), υπάρχουν διεθνώς ??? τρόποι για να τις οργανώσετε.

(Α) Είτε οργανώνετε τις βιβλιογραφικές αναφορές ως:

Ελληνικές (όταν είναι γραμμένες αποκλειστικά από Έλληνες)

Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική Ψυχολογία. Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.

Μπονίδης, Κ. (2014). Η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου ως μια συνθετική προσέγγιση ανάλυσης κειμένων. Στο Μ. Πουρκός (Επιμ.), *Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα: Διευρύνοντας τις προοπτικές στον ερευνητικό σχεδιασμό* (σ.σ. 473-497). Αθήνα: Ίων.

ή

Ελληνόγλωσσες, αν υπάρχουν μεταφρασμένα βιβλία

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Μφρ. Στ. Κυρανάκης. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική Ψυχολογία. Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.

Μπονίδης, Κ. (2014). Η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου ως μια συνθετική προσέγγιση ανάλυσης κειμένων. Στο Μ. Πουρκός (Επιμ.), *Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα: Διευρύνοντας τις προοπτικές στον ερευνητικό σχεδιασμό* (σ.σ. 473-497). Αθήνα: Ίων.

(Β) Είτε ως:

Αγγλικές (αν υπάρχουν βιβλία ή άρθρα μόνο στα αγγλικά)*

Brandl, K. (2012). Chapter 1: Principles and Guidelines for Task Design in CMC Learning, In F. Zhang (2012), *Computer-enhanced and Mobile-Assisted Language Learning: Emerging Issues and Trends* (pp. 16-34). Hershey, USA: IGI Global.

National Renewable Energy Laboratory. Biofuels. Retrieved May 6, 2015 from http://www.nrel.gov/learning/re_biofuels.html

Stathi, S., Cameron, L., Hartley, B., & Bradford, S. (2014). Imagined contact as a prejudice-reduction intervention in schools: the underlying role of similarity and attitudes. *Journal of Applied Social Psychology*, 44, pp. 536-546.

* Αν υπάρχουν βιβλιογραφικές πηγές όχι μόνο στα αγγλικά αλλά και σε άλλες γλώσσες (π.χ. Αραβικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ρώσικα), τότε γράφετε **Ξενόγλωσσες**.

Αν οι βιβλιογραφικές αναφορές σας είναι και ελληνικές/ελληνόφωνες και αγγλικές/ξενόγλωσσες, τότε μπορείτε να δημιουργήσετε **ΜΕΙΚΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**, με το ακόλουθο σύστημα (όπως έχει προταθεί από το Γλωσσικό Εργαστήρι του Μπαμπινιώτη):

A, B, Γ/C, Δ/D, E, Ζz, F, G, H, Θ, I, J, K, Λ/L, M, N, Ξ, O, Π/P, Q, Ρ/R, Σ/S, T, Y, Φ, U, V, W, X, Y, Ζz, Ψ, Ω.
--

Ένα παράδειγμα Μεικτής Βιβλιογραφίας ή Μεικτών Βιβλιογραφικών Πηγών, βάσει του APA style, είναι το ακόλουθο:

- Brandl, K. (2012). Chapter 1: Principles and Guidelines for Task Design in CMC Learning, In F. Zhang (2012), *Computer-enhanced and Mobile-Assisted Language Learning: Emerging Issues and Trends* (pp. 16-34). Hershey, USA: IGI Global.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Μφρ. Στ. Κυρανάκης. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κοκκινάκη, Φ. (2006). *Κοινωνική Ψυχολογία. Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.
- Μπονίδης, Κ. (2014). Η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου ως μια συνθετική προσέγγιση ανάλυσης κειμένων. Στο Μ. Πουρκός (Επιμ.), *Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα: Διευρύνοντας τις προοπτικές στον ερευνητικό σχεδιασμό* (σ.σ. 473-497). Αθήνα: Ίων.
- National Renewable Energy Laboratory. Biofuels. Retrieved May 6, 2015 from http://www.nrel.gov/learning/re_biofuels.html
- Σκραπαρλής, Α. (2013). *Σύγχρονο αστικό τοπίο, δημόσιος χώρος και άστεγοι*. Μεταπτυχιακή διατριβή. Τμήμα αρχιτεκτόνων μηχανικών, Πολυτεχνική σχολή, ΑΠΘ. Ανακτήθηκε 20 Ιανουαρίου 2021 από τον δικτυακό τόπο: <http://ikee.lib.auth.gr/record/134294/files/GRI-2014-12319.pdf>
- Stathi, S., Cameron, L., Hartley, B., & Bradford, S. (2014). Imagined contact as a prejudice-reduction intervention in schools: the underlying role of similarity and attitudes. *Journal of Applied Social Psychology*, 44, pp. 536-546.
- Wiig, E. H., Semel, E., & Secord, W. A. (2013). *The Clinical Evaluation of Language Fundamentals – Fifth Edition (CELF-5)*. New York: Pearson Publications.
- ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Πρέπει να έχετε υπ' όψη ότι, όταν δημιουργείτε την Μεικτή Βιβλιογραφία, την δημιουργείτε **χειρονακτικά**· δηλ. δεν μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την εντολή ΤΑΞΙΝΟΜΙΣΗ (ΑΩ↓ ή ΑΖ↓).

ΚΑΛΗ ΣΑΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!